

MUKANDA YA POLO NA BA FILIPI

[Kapu 1](#) — [Kapu 2](#) — [Kapu 3](#) — [Kapu 4](#)

1 KAPU 1

1 Polo ti Timoteo, ba mpika ya Yezu Klistu, na ba santu yonso na kati ya Klistu Yezu yina ikele na Filipi, ti ba nkengidi ti ba nsadi: 2 Dienga ti ngemba na beno, me katuka na Nzambi Tata na beto ti na Mfumu Yezu Klistu!

3 Mono ke tonda Nzambi na mono sambu na mabanza yonso yina mono ikele na yo sambu na beno 4 na konso malombo na mono, na kusalaka ntangu yonso malombo sambu na beno yonso, ti kiese, 5 sambu na kimvuka na beno na nsangu ya mbote tuka kilumbu ya ntete ti ntangu yayi ; 6 [mono] me ndimisama na yai kibeni, nde yandi yina yantikaka kisalu ya mbote kati na beno, ta kumanisa yo ti na kilumbu ya Yezu Klistu : 7 Bonso yo ikele masonga nde mono kuyindula mutindu yina sambu na beno yonso, sambu nde beno ke kunata mono na ntima na beno, ye nde, na miniololo na mono ye kuvutula mvutu na mono ye kusiamisa nsangu ya mbote, beno vandaka beno yonso kimvuka na dienga ti mono. 8 Sambu Nzambi ikele mbangi¹ na mono nde mono ke kuyindula beno yonso ti mpusa ya ngolo², na zola ya nene ya Klistu. 9 Ye mono ke kulomba yai na bisambu na mono, nde zola na beno kufuluka diaka mingi—mingi na mazaya ti mayele yonso, 10 sambu beno lenda kuswasisa mambu ya kuluta mfunu, na mpila nde beno kuvanda ya gedila ye nde beno kubula dibaku ve tii³ na kilumbu ya Klistu, 11 na kuvandaka ya kufuluka na mbuma ya masonga, yina ikele na nzila ya Yezu Klistu na nkembo ti na lukumu ya Nzambi.

12 Ba mpangi, mono zola nde beno kuzaba nde mambu yina ke kumina mono yo kumaka sambu nsangu ya mbote kwenda na ntuala ; 13 na mpila nde miniololo na mono me kumonana pwelele bonso nde yo ikele kati na Klistu, na nzo ya lusambisu⁴ yonso ye na ba nkaka⁵ yonso, 14 ye nde ba mpangi mingi, na kubakaka kikesa, kati na Mfumu na nzila ya miniololo na mono, bo ikele ti kikesa ya kuluta mingi sambu na kumwanga ndinga na kukonda boma. 15 Mwa ndambu, ya kieleka, ke kulonga Klistu mpi na kimpala ti na mpeve ya kuswana, kansi ba nkaka mpi diaka na luzolo ya mbote ; 16 ba yayi na zola, na kuzabaka nde mono me tulama sambu na nsangu ya mbote ; 17 ba yina ke kumwanga Klistu na nzala ya kimfumu, na kieleka ve, na kuyindulaka kuyika mpasi na miniololo na mono. 18 Inki mpi? — Kansi, na mutindu yonso, kuvanda bonso na kukusa, kuvanda na kieleka, Klistu me mwangama ; ye na yina mono ke kuyangalala ye mpi mono ta yangalalaka. 19 Sambu mono kuzaba nde yayi ta kubalukila mono na lugulusu na nzila ya malombo na lusadisu ye Mpeve ya Yezu Klistu, 20 na mpila ya kukinga na mono ya ngolo ye kivuvu na mono nde mono ta kuvanda na nsoni na kima mosi ve, kansi na kikesa yonso, na ntangu yai diaka bonso na ntangu yonso, Klistu ta kukembisama na nitu na mono, kuvanda na luzingu, kuvanda na

¹ Temwe.

² Zola ya kimuntu ya nene.

³ Kansi : Sambu na.

⁴ Na Loma, kisika ya ba nkengidi ya mfumu vandaka kuvanda.

⁵ To : Bisika ya nkaka yonso.

lufwa. 21Sambu, sambu na mono, kuzinga ikele Klistu ; ye kufwa, munluta ; 22 kansi kana mono [fetele] kuzinga kati na nsuni, sambu na kisalu ya mfunu ; yo yina mono fetele kusola, mono kuzaba yo ve ; 23 kansi mono ke bendama na ba ndambu yina zole, mono ikele na mpusa ya kwenda⁶ ti kuvanda na Klistu, [sambu] yina ikele mbote mingi kibeni ; 24 kansi yo ikele mfunu mingi na sambu na beno nde mono kuzinga na nsuni. 25 Ye na kutulaka ntima mutindu yina, mono kuzaba nde mono ta kuzinga ye mono ta kubikala ti beno yonso sambu na kuyela ye kiese ya lukwikilu na beno, 26 na mpila nde kati na mono beno kuvanda na kikuma ya nene ya kudikembisa kati na Klistu Yezu, na kuvutuka na mono na kati na beno. 27 Kaka beno kuditwadisa na mpila mosi ya kufwana na nsangu ya mbote ya Klistu, na mpila nde, kana mono kwisa ye nde mono kumona beno, to mono kuvanda ve, mono kuwa na yina me kutala beno nde beno ke telama ngwi na Mpeve mosi kaka na kunwanaka kimvuka na moyo mosi, ti lukwikilu ya nsangu ya mbote, 28 ye ba mbeni kutitisa beno na kima mosi ve : Yina ikele kumonisama ya kubebisama sambu na bo, kansi ya luguluku na beno, ye yina katuka na kumonisama na Nzambi : 29 Sambu na beno, yo pesamaka ya ofele, na yina me kutala⁷ Klistu, kaka ve kukwikila na yandi, kansi mpi kumona mpasi sambu na yandi, 30 ye na kunwanaka mvita yina ya beno monaka kati na mono ye nde beno ke kuwa yo kuvanda ntangu yayi kati na mono.

2 KAPU 2

1 Kana mpi mbombolo ikele kati na Klistu, kana ndembika ya zola, kana kintwadi ya Mpeve, kana mawete ye nkenda, 2 beno lungisa kiese na mono [na yayi] nde beno kuvanda na dibanza mosi, na kuvanda na zola mosi, na kuvandaka na ntima mosi, na kuyindula na diambu mosi kaka. 3 [Nde] kima mosi ve [kusalama] na nzala ya kimfumu, to na [kusosa] nkembo ya mpamba ; kansi nde, na kudikulumusa, mosi kubaka ya nkaka bonso kuluta yandi mosi, 4 konso muntu na kutalaka ve yina ikele ya yandi, kansi konso muntu na yina ikele na ba nkaka. 5 Yo kuvanda mpi kati na beno dibanza yina vandaka mpi kati na Klistu Yezu, 6 yina, na kuvandaka na mutindu ya Nzambi, talaka ve kukukana na Nzambi bonso kima ya kubakana ngolo⁸, 7 kansi yandi kudikumisaka mpamba yandi mosi, na kubakaka mutindu ya mpika, na kukumaka⁹ na kifwani ya bantu ; 8 ye, ya yandi monanaka na ilungi bonso muntu, yandi kudikulumusaka yandi mosi, na kukumaka muntu ya bulemfu tii na lufwa, ye na lufwa ya kulunsi. 9 Yo yina mpi Nzambi tombulaka yandi mingi ye yandi pesaka yandi zina¹⁰ mosi na zulu ya zina yonso, 10 na mpila nde na zina ya Yezu dibolongongo yonso kufukama ya bigangwa ya mazulu, ye ya ntoto, ye ya nsi ya ntoto, 11 ye nde ludimi yonso kutuba nde Yezu Klistu ikele Mfumu, na nkembo ya Nzambi Tata.

12 Yo yina mpi, ba zolama na mono, mutindu mosi nde beno lemfukaka ntangu yonso, kaka ve ntangu mono ikele pana, kansi ya kuluta mingi ntangu yayi ya mono ikele ve, beno kusala na lugulusu na beno mosi na boma ti matekita : 13 Sambu ikele Nzambi mosi yina ke kusalaka na beno luzolo ti kusala, na mpila ya kiese na yandi ya mbote. 14 Beno sala mambu yonso kukonda kubokuta ti kukonda kuyindula, 15 na mpila nde beno vanda ya kukonda

⁶ Kutombula longo, kukwenda.

⁷ Yina me kutadila.

⁸To : kukanga na kingolo—ngolo.

⁹ Me kukuma.

¹⁰To : zina [yina] ikele.

kunganina ye ya gedila, bana ya Nzambi ya kukonda kifu, na kati ya mbandu ya mbi ye ya kuvila nzila, kati ya yo beno ke kungenga bonso mwinda kati ya insi—ntoto, 16 na kusongaka ndinga ya luzingu, sambu na nkembo na mono na kilumbu ya Klistu, [na kimbangi] nde mono bakaka ntinu mpamba ve to salakana mpamba ve. 17 Kansi ata mono kutiamuka bonso vinu na zulu ya nkayilu ye kisalu ya lukwikilu na beno, mono ke sepila na yo ye mono ke kuyangalala na yo ti beno yonso. 18 Mutindu mosi, beno mpi, beno sepila na yo ye beno yangalala na yo ti mono.

19 Mono ikele na kivuvu kati na Mfumu Yezu, na kutindila beno ntama ve Timote, na mpila nde mono mpi kuvanda na kikesa ntangu mono ta kuzaba mutindu beno ikele ; 20 sambu mono ikele ti muntu ya nkaka ve yina ikele ti ntima mosi [ti mono] sambu na kudiyangisa ya kieleka na yina me kutala beno ; 21 sambu bantu yonso ke kusosa mambu na bo mosi, kansi ya Yezu Klistu ve. 22 Kansi beno kuzaba nde yandi zabanaka na nzila ya kumekama, na kuzaba nde yandi salaka¹¹ ti mono na nsangu ya mbote bonso mwana ke [sakilaka] tata na yandi. 23 Mono ikele na kivuvu mpi ya kutinda yandi nswalu, ntangu mono ta kuzaba kana mambu na mono ta kuvanda inki mutindu. 24 Kansi mono ke kutula ntima na Mfumu nde, ntama ve mono mosi mpi ta kwisa kumona beno ; 25 mono monaka mfunu na kutindila beno Epafolodito nduku na mono, nduku na mono ya kisalu ye mpangi na mono ya mvita, kansi ntindami na beno ye nsadi¹² sambu na ba mpusa na mono. 26 Sambu yandi vandaka kuyindula beno ti mpusa ya ngolo, ye yandi kudiyangisaka ngolo sambu beno waka nde yandi vandaka kubela ; 27 kieleka yandi vandaka kubela, mfinama ya lufwa, kansi Nzambi wilaka yandi mawa, ye kaka yandi ve, kansi mono mpi, na mpila nde mono kuvanda ve na kiadi na zulu ya kiadi. 28 Mono tindaka yandi mpi na nswalu yonso, na mpila nde na kumonaka yandi diaka beno kuvanda na kiese, ye nde mono kuvanda na kiadi mingi ve. 29 Ben yamba yandi mpi kati na Mfumu ti kiese ya mutindu yonso, ye beno zitisa bantu ya mutindu yina ; 30 sambu, sambu na kisalu, yandi vandaka mfinama ya lufwa, ya yandi tulaka luzingu na yandi na kigonso, na mpila yandi kuyika yina vandaka kukonda na kisalu na beno sambu na mono.

3 KAPU 3

1 Ya nkaka, ba mono na mpangi, beno yangalala kati na Mfumu : Kusonikila beno mambu mosi kaka ikele mpasi ve na mono, ye ikele ntaninu na beno. 2 Ben keba na ba mbwa¹³, ben keba na ba nsadi ya mbi, ben keba na nzengolo¹⁴ ; 3 sambu beto ikele luyotisu, beto ya ke kumisaka [Nzambi] na nzila ya Mpeve ya Nzambi, ye yina ke kudikumisa kati na Klistu Yezu, ye ke tulaka ntima na nsuni ve, 4 ata mono, mono ikele [na kima] ya kutula ntima ata na nsuni. Kana muntu ya nkaka lenda kutula ntima na nsuni, mono ya kuluta : 5 [Mono] ya kuyotisamaka kilumbu ya nana, muntu ya bwala Izalaele, ya dikanda ya Beniamini, Ebeleo ya ba Ebeleo ; na yina me kutala nsiku, Mfalisi ; 6 na yina me kutala mpusa ya ngolo [ya kusadila Nzambi], kuniokulaka dibundu ; na yina me kutala masonga yina ikele na nzila ya nsiku, ya kukonda kifu. 7 Kansi bima yina vandaka sambu na mono munluta,

¹¹ Kusadila, *bonso* Loma 12, 11.

¹² Ya me tindama na kisalu ya kuluta mfunu.

¹³ Bantu ya kigonsa ye ya kusafula.

¹⁴ *Mutindu ya kubingama ya kusafula ya luyotisu ya mutindu ya kusamba ya ba Yuda, na nkabana ya kieleka sambu na Nzambi ya me kulombama na nzila ya kutanga 3.*

mono talaka yo, na kikuma ya Klistu, bonso ya kukonda mfunu. 8 Ye mono ke kutala kibeni mpi bima yonso bonso ya kukonda mfunu, na kikuma ya nzayilu ya Klistu Yezu, Mfumu na mono, yina ikele diambu ya kuluta bima yonso na mfunu, kikuma na yandi mono vidisaka yonso ye mono ke kumona yo bonso bima ya fulu, na mpila mono kuvwa Klistu 9 ye nde mono kumonana kati na yandi na kuvandaka ve na masonga na mono yina ke katukana nsiku, yina ikele na nzila ya lukwikilu kati na Klistu, masonga yina ke katuka na Nzambi, na nzila ya lukwikilu ; 10 sambu na kuzaba, yandi, ye ngolo ya lufutumuku na yandi, ye kintwadi ya ba mpasi na yandi, na kufwananaka na lufwa na yandi, 11 Kana inki mutindu yo lenda kuvanda, mono lenda kuma na lufutumuku kati na ba fwa. 12 Ikele ve nde mono me bakaka [ntalu] to nde mono kuvanda ntete ya kulunga ; kansi mono ke kulanda, na kutosaka kusimba yo, sambu mpi mono, simbamaka na Klistu. 13 Ba mpangi, sambu na mono, mono ke kubanza ve mono mosi nde mono me kusimba yo ; 14 kansi [mono ke kusala] diambu mosi¹⁵ : Na kuvilaka mambu yina ikele na nima ye kutalaka ngolo na yina ikele na ntwala, mono ke kubaka ntinu ya kusungama tii na nsuka sambu na ntalu ya kubingama ya zulu¹⁶ ya Nzambi kati na Klistu Yezu. 15 Beto yonso mpi yina ikele ya kulunga¹⁷, beto vanda ti mpusayai ; ye kana na diambu ya nkaka beno ikele na mpusa ya nkaka, yina mpi Nzambi ta kumonisa beno yo ; 16 kansi, na kisika yina ya beto me kuma, beto tambula na [nzila] mosi.

17 Beno yonso kimvuka beno landa mbandu na mono, ba mpangi, ye beno tula meso na beno na ba yina ke kutambula mutindu yina na kulandaka mbandu ya beno ikele na yo kati na beto. 18 Sambu ba mingi ke kutambula, mono tubaka mbala mingi sambu na bo ye ntangu yayi mono ke kutuba yo ata na kudilaka, nde bo ikele ba mbeni ya kulunsi ya Klistu, 19 yina nsuka na bo ikele kubeba, nzambi na bo ikele divumu ye nkembo na bo ikele na nsoni na bo, yina mabanza na bo ikele na bima ya insi—ntoto. 20 Sambu insi¹⁸ na beto ikele na mazulu, katuka kuna mpi beto ke kinga Mfumu Yezu Klistu [bonso] ngulusi, 21 yina ta kubalula nitu na beto ya kukulumusama ya kufwanana na nitu na yandi ya nkembo, na mpila ya kisalu ya kiyeka yina yandi ikele na yo ya kuyadisa bima yonso na nsi na yandi.

4 KAPU 4

1 Mpidina mpi, ba mpangi na mono ba zolama yina mono ikele na mpusa na bo ngolo, kiese na mono ye mpu na mono ya lukumu, beno telama mpidina ngwi kati na Mfumu, ba zolama. 2 Mono ke kubondila Evodia, ye mono ke kubondila Sentikia, na kuvanda na dibanza mosi kati na Mfumu. 3 Yinga, mono ke kulomba na nge, nge mpi, mpangi na mono ya kisalu na kisalu ya kieleka, sadisa ba yina nwanaka ti mono kati na nsangu ya mbote ti Kelema mpi ye ba mpangi na mono ya kisalu ya nkaka, ba yina ba zina na bo ikele kati na buku ya luzingu.

4 Beno yangalala ntangu yonso kati na Mfumu ; mbala mosi diaka, mono ta kutubila beno yo : Beno yangalala. 5 Nde lembama pima¹⁹ na beno kuzabana na bantu yonso ; Mfumu ikele mfinama ; 6 beno kudiyangisa na kima mosi ve, kansi, na mambu yonso, beno zabisa ba

¹⁵ Mosi kaka.

¹⁶ Na zulu.

¹⁷ Muntu ya kulunga, *bonso na* ba Kolinto 2, 6.

¹⁸ Nswa ya mbanza, mbanza na beto.

¹⁹ Kikalulu ya muntu yak e lombaka ve inswa na yandi mosi.

mpusa na beno na Nzambi²⁰ na nzila ya bisambu ti malomba ti ba ntonda ; 7 ye ngemba ya Nzambi, yina me kuluta mayele yonso, ta kukeba ba ntima na beno ti mabanza na beno kati na Klistu Yezu.

8 Ya nkaka, ba mpangi, mambu yonso yina ikele ya kieleka, mambu yina yonso ikele ya lukumu, mambu yonso yina ikele masonga, mambu yonso yina ikele ya gedila, mambu yonso yina ikele ya zolama, mambu yonso yina ikele na nsangu ya mbote, —kana ikele ti mambu ya mambote ye ya kukembila, — nde mambu yayi kuvanda na mabanza na beno : 9 Yina beno longukaka, ye bakaka, ye waka, ye monaka kati na mono, —beno sala mambu yai, ye Nzambi ya ngemba ta kuvanda na beno.

10 Ye mono yangalalaka mingi kati na Mfumu na yayi nde ntangu yayi na nsuka ya ntangu ya nda beno banzaka diaka sambu na mono, ata beno banzaka yo mpi [ntete], kansi nzila [ya kusala] kondaka beno ; 11 ve nde mono ke kutuba sambu na kukonda [kima], sambu, mono, me longukaka na kuvanda na kiese kati na mono mosi na mambu ya mono ke kuzinga na yo. 12 Mono kuzaba kuvanda ya kukulumusama, mono zaba mpi kuvanda ya kufuluka ; na mambu ti na yina me kutala yonso, mono me longamaka na kuvanda ya kufuluka mpi na kuvanda na nzala, na kuvanda ya kufuluka mpi ya kuvanda ya kukonda bima. 13 Mono lenda kusala mambu yonso kati na yina me kusiamisa mono. 14 Kansi beno salaka mbote na kuvukana ti mono na mpasi na mono.

15 Beno mpi, ba Filipi, beno zaba nde na luyantiku ya nsangu ya mbote, ntangu mono bikaka Masedonia, dibundu mosi ve pesaka mono, sambu na yina me kutala kupesa ye kubaka, kaka beno mpamba ; 16 sambu, ata na Tesalonika, mbala mosi ye ata mbala zole, beno tindilaka mono [lusadis] sambu na ba mpusa na mono ; 17 ve nde mono ke kusosa dikabu, kansi mono ke kusosa mbuma yina ke kufuluka sambu na beno. 18 Mono ikele na yonso, ye mono ikele na yo ya kuluta ; mono ikele ya kufuluka, na kubakaka na Apafolodito yina [tindamaka na mono] katuka na beno..., mananasi ya nsudi ya kitoko, nkayilu ya me kundimama, ya kusepidisa Nzambi : 19 Kansi Nzambi na mono ta kulungisa ba mpusa na beno na mpila ya bimvwama na yandi kati na nkembo na nzila ya Klistu Yezu. 20 Na Nzambi na beto ye Tata kuvanda nkembo mvu na mvu! Amen.

21 Beno pesa mbote na konso santu kati na Klistu Yezu. Ba mpangi yina ikele ti mono me kupesa beno mbote. 22 Ba santu yonso me kupesa beno mbote, ye mingi—mingi ba yina ikele na nzo ya Kayisala. 23 Nde dienga ya Mfumu Yezu Klistu kuvanda ti mpeve na beno! Amen.

²⁰To : na ntuala, na Nzambi.